

ADM.0006.11.2021

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KOCZAŁA**

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 oraz z 2020 r. poz. 1492) Rada Gminy Koczała uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2021 rok”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Koczała.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

I. WSTĘP.

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Z nadużywaniem alkoholu powiązane są m.in.: problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5 mln¹⁾.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, a ich podstawę prawną stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwana dalej ustawą.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2021 rok, zwany dalej Programem, określa cele gminy w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów wynikających z nadużywania alkoholu. Jest on częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koczała na lata 2015-2022. Program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy Koczała. Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w gminie Koczała w oparciu o posiadane zasoby.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KOCZAŁA.

Gmina Koczała liczy 3282 mieszkańców (dane na 31.12.2020 r.), w tym 639 osób poniżej 18 roku życia, 1921 osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat i mężczyźni 18-64 lata) i 722 osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni 65 lat i więcej). Na koniec ubiegłego roku na terenie gminy funkcjonowało 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 4 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koczale objął opieką 184 rodziny (304 osoby w tych rodzinach). Dla 20 rodzin spośród wszystkich objętych pomocą przyczyną udzielenia pomocy było wystąpienie problemów z nadużywaniem alkoholu lub uzależnieniem od alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale w 2020 roku przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące z 4 osobami nadużywającymi alkoholu. W stosunku do 2 osób GKRPA wystąpiła do Sądu Rejonowego w Miastku z wnioskami o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Z funkcjonującego przy GKRPA punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin w ubiegłym roku korzystały 22 osoby, z czego 11 osób systematycznie uczestniczyło w spotkaniach. Odbłyło się 270 godzin dyżuru.

¹⁾ Moskalewicz J., Kiejna A., Wojtyński B. (2012), Kondycja psychiczna mieszkańców Polski, raport z badań. Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej - EZOP Polska, Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii za: Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa, 2020.

W 2020 roku w Koczale swoją działalność rozpoczęła grupa AA.

III. CEL I ZADANIA PROGRAMU.

Głównym celem Programu jest zapobieganie i ograniczenie występowania skutków będących wynikiem nadużywania alkoholu przez mieszkańców gminy Koczała. Jest on zgodny z celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Cel Programu planuje się osiągnąć poprzez realizację niżej wymienionych zadań.

Zadanie	1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
Sposoby realizacji	1.1. Zapewnienie funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz członków ich rodzin, a także porad psychologa. 1.2. Objęcie szkoleniami i zajęciami edukacyjnymi z zakresu profilaktyki osoby zatrudnionej w punkcie informacyjno-konsultacyjnym, pedagogów szkolnych, kuratorów oraz przedstawicieli innych placówek i instytucji realizujących Program.
Zadanie	2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe.
Sposoby realizacji	2.1. Realizowanie zadań związanych ze zobowiązaniem do podjęcia leczenia odwykowego oraz finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. 2.2. Prowadzenie działań na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w ramach punktu informacyjno-konsultacyjnego oraz poprzez porady psychologa.
Zadanie	3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
Sposoby realizacji	3.1. Finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych, wychowawczych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych (m.in.: zakup programów profilaktycznych, nagród, gadżetów, zakupy artykułów spożywczych). 3.2. Dofinansowanie różnych form artystycznych propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in.: spektakle teatralne, koncerty, konkursy). 3.3. Finansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży dla rodzin wymagających wsparcia. 3.4. Finansowanie działań promujących zdrowy styl życia łączących profilaktykę z aktywnością fizyczną (sportem lub rekreacją). 3.5. Organizacja oraz dofinansowanie działań profilaktycznych oraz lokalnych imprez, akcji lub wydarzeń o charakterze profilaktycznym lub z elementami profilaktyki uzależnień. 3.6. Dopuszczenie świetlic i innych placówek realizujących Program w pomoce dydaktyczne. 3.7. Prenumerata czasopism, plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej. 3.8. Zakup specjalistycznych szkoleń i kursów na potrzeby pracy profilaktycznej, w tym szkoleń i kursów przygotowujących do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych oraz na potrzeby pracy z dziećmi i młodzieżą oraz ich rodzicami. 3.9. Szkolenia dla członków GKRPA. 3.10. Finansowanie lub dofinansowanie badań ankietowych, analiz, diagnoz, ekspertyz, raportów itp. w zakresie używania substancji psychoaktywnych, postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych. 3.11. Zakup szkoleń dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień.
Zadanie	4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposoby realizacji	4.1. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. 4.2. Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu realizowanych przez stowarzyszenia. 4.3. Dofinansowanie działań w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego będących wynikiem spożywania alkoholu.
Zadanie	5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
Sposoby realizacji	5.1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych sprawdzające przestrzeganie przepisów ustawy. 5.2. Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie gminy oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18 oraz na kredyt i pod zastaw. 5.3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy.
Zadanie	6. Wspieranie reintegracji społecznej i działań na rzecz powrotu osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem do społeczności.
Sposoby realizacji	6.1. Podtrzymywanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego, spotkań z terapeutą oraz uczestnictwa w grupach AA.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU.

Zadania wynikające z Programu będą realizowane przez Urząd Gminy Koczała w ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Kształcenia i Wychowania w Koczale i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koczale, a także organizacjami pozarządowymi, placówkami i służbami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób i rodzin dysfunkcyjnych z powodu nadużywania alkoholu prowadzona jest w punkcie informacyjno-konsultacyjnym i Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Koczale. W szkole podstawowej i przedszkolu w Koczale prowadzona jest profilaktyka uniwersalna. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych i interwencyjnych szkoła współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz Policją. Policja, prokuratura oraz sąd realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Za pracę członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą pobierać wynagrodzenie kwartalne w wysokości 2% minimalnego wynagrodzenia pracowników ustalonego na dzień 1 stycznia 2008 r.

VI. PLAN WYDATKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyłącznym dysponentem środków finansowych w rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi jest Wójt Gminy Koczała. Niektóre z zadań Programu będą finansowane z budżetów poszczególnych jednostek realizujących Program.

Plan wydatków na realizację Programu przedstawia poniższa tabela.

Dział	Rozdział	§	Opis	Kwota w zł
851	OCHRONA ZDROWIA			79 088,68

	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	79 088,68
	4110	Składki ZUS od wynagrodzeń GKRPA, wynagrodzenia psychologa, terapeuty i instruktora prowadzącego zajęcia sportowe z dziećmi i młodzieżą.	3 557,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy od wynagrodzeń jw.	510,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe (psycholog, terapeuta, instruktor do zajęć sportowych), ryczałty kwartalne członków GKRPA, badania osób uzależnionych od alkoholu.	20 800,00
	4210	Zakup artykułów spożywczych, gier planszowych i sprzętu sportowego do świetlic wiejskich, materiałów i nagród na organizację imprezy „Bawmy się na trzeźwo”, pomoc organizacjom społecznym i radom sołeckim w organizacji imprez okolicznościowych.	20 000,00
	4240	Zakup książek i pomocy dydaktycznych dla dzieci z rodzin uzależnionych od alkoholu.	1 000,00
	4300	Zakup programów profilaktycznych o tematyce antyalkoholowej dla dzieci i młodzieży, organizacja festynu „Bawmy się na trzeźwo”, finansowanie lub dofinansowanie kolonii i półkolonii dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji, zwrot kosztów przejazdu członkom GKRPA do rodzin objętych Programem, zakup szkoleń dla członków GKRPA, zakup specjalistycznych szkoleń i kursów na potrzeby pracy profilaktycznej, zakup szkoleń dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień.	29 909,68
	4610	Opłaty sądowe.	2 000,00
	4700	Zakup szkoleń dla członków GKRPA.	1 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający.	312,00

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 oraz z 2020 r. poz. 1492) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy. W programie rada gminy określa również zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Środki finansowe na realizację programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy oraz budżetów poszczególnych jednostek realizujących zadania programu.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.